

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1714

Dubium V. Quis possit absolvere à censuris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42682

DUBIUM V.

Qui possint absolvere à censuris.

Resp. I. A censura lata per sententiam par-
ticularem, ordinariè is tantum potest ab-
solvere, qui eam tulit, vel ejus Superior, vel suc-
cessor, vel delegatus. Ab ea, quæ lata est à Jure
communi, vel ab homine per sententiam gene-
ralem, si non sit reservata, potest absolvere
quivis, qui censuratum potest absolvere à mor-
talibus: si verò sit reservata, ordinariè & per se
potest tantum relaxari ab auctore legis, vel ejus
successore, vel delegato.

Dixi I. Ordinariè: quia in articulo mortis qui-
vis Sacerdos absolvere potest à quavis censura.

Dixi II. Per se: quia per accidens, & ex privi-
legio possunt etiam alii. *Laym, l. 1. t. 5. p. 1. cap. 7.*

Resp. II. Episcopi, secundum *Trid. sess. 24. cap.*

possunt 1. Absolvere in foro conscientia, per
se vel Vicarium, ab omnibus censuris occultis,
etiam in Bulla cœnæ Papæ reservatis; exceptâ

heresi, à qua per seipos tantum absolvere pos-
sunt (quantum est ex vi hujus decreti.) Dicitur

autem censura occulta, quæ contracta est ob
delictum non publicum nec ad forum conten-

tiosum deductum, aut si deductum fuit, à quo
reus ob defectum probationis fuit absolutus,

Bonac. d. 1. q. 3. n. 15. & p. 2. n. 1. ex declar. Cardin. Sc.

2. Possunt etiam sæpe absolvere à censura Papæ
reservata, propter impedimentum ejus, qui in-

currit, vel quando propter senium, morbum,
sexum, pauperiem Pontifex non potest adiri,

Bonac. l. c. ex Navar. Sanch. Avila, Kon. Sc.

Resp. III. Multi religiosi, præsertim Mendi-
cantes, possunt ex suis privilegiis, (in foro ta-

Tom. VIII. Bbb men

r.
ii
ix
III

»men interno tantum) à variis censuris absol-
 »vere. *Vid. Dian. p. 9. tr. 4. R. 63.* Quare à Super-
 »rioribus suis illa privilegia petant, cum ad con-
 »fessiones audiendas exponentur, & circa ea se-
 »quentes regulas sequantur,
 » *Prima.* Qui habet potestatem absolvendi à
 »censuris reservatis Episcopo, non potest vi illius
 »absolvere à reservatis Papæ.
 » *Secunda.* Qui habet potestatem absolvendi
 »à reservatis Papæ, non censetur posse absol-
 »vere à censuris Bullæ cœnæ: eò quòd hæ cen-
 »santur majores, nec comprehendi in concessio-
 »ne generali, *Dia. p. 5. t. 12. R. 34. ex Suar. Et. cont.*
 »*Bossum.*
 » *Tertia.* Qui habet potestatem absolvendi à
 »censuris Bullæ cœnæ, habet etiam à quibus-
 »Papalibus & Episcopalibus à Jure latis, et si
 »qui negent de excommunicatione contractam
 »propter hæresin, de qua alii probabilitus affir-
 »mant, præsertim pro regionibus septentrion-
 »alibus, pro quibus alioqui concessio in magna
 »parte esset inutilis.
 » *Quarta.* Possunt Regulares per sua privilegia
 »sicut ab aliis censuris Papæ reservatis, ita etiam
 »absolvere duello certantes (idem dic de firmis
 »bus casibus) post constitutionem *Clementis VIII.*
 »sicuti poterant ante eam, præterquam in Italia
 »extra Urbem: idque ex declaratione ipsius
 »*Clementis apud Comitolum lib. 6. moral. Regum*
 »*n. 83. Fill. tr. 15. c. 5. Lay. l. 3. t. 3. p. 3. c. 5.*
 » *Resp. IV.* Ampla etiam solet dari potestatem
 »censuris absolvendi in Jubilæis, in quibus
 »generis considerandum, quid, quantum de
 »modo concedatur: Si enim detur potestatem
 »absolvendi à casibus reservatis Papæ, etiam

potestatis absolvendi à censuris Papæ re-
servatis, quia is non solet reservare casus, nisi
ratione censuræ adjunctæ. Porro absolutio data
confitenti bonâ fide in Jubilæo, cum intentione
removendi illud, etsi postea vel suâ negligentia
vel propter aliud impedimentum non lucre-
tur, est valida tollitque censuram: Secus si ab
indulgentiis lucrari noluerit, eo enim
casu probabilius est absolutionem non valere,
tam peccata reservata quàm censuram de-
bitam. novo debere tolli ab eo, qui potest extra Ju-
bilæum.

ADDENDA.

Quest. 17. Quid præterea sit notandum circa po-
testatem absolvendi, & absolutionem à censuris.
127.
Quid Sacerdos vel Parochus excommunica-
tus possit circa absolutionem & Matrimonium:
item quomodo absolutioni à peccatis præmit-
tenda sit absolutio à censuris: item an absolva-
tur à censura, qui bonâ fide confitetur ignorans
illam: item quandonam ratione necessitatis
possint censurâ necdum sublatâ recipi Sacra-
menta, dixi l. 6. p. 2. à n. 1564. Quænam autem
sit distinctio inter dispensationem & absolutio-
nem à censura, latè explicat Pignat. in novissimis
consult. 199. à pag. 513. & præcipua est, quòd ab-
olutio sit actus justitiæ, in quo causa secundùm
Jus terminatur in favorè Rei, nec revocabilis est:
dispensatio autè sit actus gratiæ præter Jus, quæ
cessante causâ revocari potest. Hic adde seqq.
§. 1. Certum est ex Cap. Cum desideres, 15. & Cap.
Saceris, 38. De sent. excomm. ad tollendam cen-
suram non esse satis, quòd causa illius sit sublata

Bbb 2

vel

11
11
IX
III

vel defierit contumacia, sed præterea requiritur absolutio, hinc Alexander VII. damnat hanc 44. propos. *Quoad forum conscientie. Res correcte, ejusque contumacia cessante, cessant censura.*

Obj. Sublatâ causâ tollitur effectus. scilicet contumacia fit causa ponendæ censuræ, non tamen conservandæ, sicuti quamvis culpa fit causa pœnæ, tamen sublatâ culpâ sæpe manet reus pœnæ: unde quia causa censuræ ponendæ fit voluntas Superioris, ita debet esse causa tollendæ; Imò licet moriatur is, qui censuram non ideo definit, uti clarè colligitur ex Cap. *Episcopus* n. q. 3. Cap. *Pastoralis* n. §. *Præterea* off. *Ordin.* habetque communis cum *Castrop.* num. 1826.

128. §. 2. Communis est cum *Castrop.* d. 1. p. n. 5. & aliis contra *Silv. Covarr.* & alios posse Sacerdotem absolvere à censura per Jus vel potentiam generalem lata & non reservata, potest absolvere à mortalibus; neque enim deficit jurisdictio in foro judiciali, quia in *Nuper* dicitur, quòd si conditor Canonis specialiter absolutioem non reservaverit, hoc ipso videtur auctoritatem concessisse relaxandi. Dixi per Jus & ppter dicenda n. 131.

129. §. 3. Manet potestas ordinaria absolvere eum à censura, qui peccavit & censuram incurrerit ex fiducia absolutioem facillè obtinendæ, communiùs tenent AA. cum *Dicast.* d. 3. n. 4. contra alios, quia lex illos non excipit, & non distinguit, neque nos distinguere debemus & ideo etiam dixi l. 6. p. 2. n. 1451. eum, qui Jubilæi committit reservatum, posse absolvi in Jubilæo.

130. §. 4. *Silv. Angel. Præpositus, Henric.* & alii

d. 3. n. 5. putant quemlibet Clericum in articulo mortis posse absolvere saltem ab excommunicatione & interdicto personali, *Diana* *Alloza* & alii dicunt probabile esse, quod tunc absolvere possit omnis etiam laicus, quamvis esset hæreticus, dummodo dispensandum non sit, putatque *Marchinus* & *Sanch.* in decal. l. 2. c. 1. n. 13. aliique multi cum *Dicast.* num. 12. id fieri debere, quia secundum dicta l. 6. p. 2. n. 43. probabile est valere, nec potest obesse: deinde nullum inde sequitur inconueniens, & moribundo præstatur magnum obsequium, ut nempe participet suffragia Ecclesiæ & sepulturam ecclesiasticam accipiat: è contrà tamen *Casrop.* d. 1. pu. 11. §. 3. n. 5. *Sylvius* in append. ad varias resolutiones oratione 1. de absolutione moribundi docent, neminem non Sacerdotem, qui neque censuram tulerit, neque specialem absolvendi potestatem habeat à Papa, posse etiam in articulo mortis absolvere à censura, quia absolutio illa est actus jurisdictionis spiritualis, & quadam potestas clavium, quam non habent laici vel Clerici Sacerdote inferiores, nisi specialiter committatur, ideòque etiam quamvis admittat priorem sententiam esse probabilem *Lugo.* tamen in tr. de fide d. 23. n. 114. negat quentquam non Sacerdotem obligari ad sic absolvendum, quia secundum sententiam *Sylvii*, quæ communior & probabilior est, Ecclesia sine ullo peccato negavit omnibus non Sacerdotibus potestatem absolvendi, neque voluit committere nisi Sacerdoti, quamvis committere potuisset etiam aliis, ergo multò minùs peccabit nullus non Sacerdos, si nõ absolvat, Ecclesia enim magis tenetur ex charitate providere salutem fidelium,

r.
 ii
 ix
 III

lium, quàm homines privati. Porro notat *Dicaft.* n. 44. si quis in periculo mortis sit ab alio quo aliàs non habente potestatem absolutus evadat periculum, debere se sistere Superiori sub pœna reincidentiae, sic enim Ecclesia voluit ad frangendam contumaciam.

131. §. 5. Qui excommunicatus est ab homine medio præcepto, aut sententiâ speciali, quamvis excommunicatio reservata non sit, excepto articulo mortis non potest absolvi, nisi vel ab eo, qui tulit, vel ab hujus Superiore, vel eum hunc aut ille potestatem delegarit, vel ab horum successoribus, vel à Capitulo sede vacante, id enim necesse est, ut tribunal Judicis non turbetur communis *Krim.* n. 2042. Imò absolutio est ipsimet censuranti prohibita in his casibus. Si fiat excommunicatus vitandus. 2. Si censuram intentavit nomine Papæ absque causæ cognitione. 3. Si eam tulerit Superiore confirmante & sententiam ejus confirmante. 4. Si lata sit in incendiarium, quia reservatur Papæ. 5. Si delegatus Papæ excommunicarit aliquem, qui ultra annum in censura illa perseveret, tunc enim cessat autoritas ex commissione excommunicantis, *Bauny, Krim.* n. 2045.

132. §. 6. Quando datur generalis facultas absolvendi ab omnibus censuris, non intelligitur concessa facultas ad reservatas, *Dicaft.* d. 3. n. 27. Si autem in Jubilæo detur facultas absolvendi ab omnibus censuris reservatis, etiam intelliguntur reservatae Episcopo, quia sic habentur non ignorantibus Episcopis, & sic censetur velut Papa, ut sic omnes ex suo privilegio lucrentur Indulgentias, *Suar. Dicaft.* n. 36. Quamvis autem in Jubilæo vel Indulgentia plenaria abdicatur

ur, quòd adfit facultas absolvendi à quibusvis censuris Sedi Apostolicæ reservatis, non comprehenduntur censuræ provenientes ex casibus Bullæ cœnæ, nisi Papa exprimat, has enim specialiter sibi reservat, & facultas generalis non censetur se ad ea extendere, quæ specialiter sunt exempta, *Chapeaville*, De casib. reserv. p. 1. c. 4. Imò quamvis adderetur, etiam Bullæ cœnæ, tamen tenent multi, quos retuli in l. 6. p. 2. n. 1616. non intelligi hæresin.

§. 7. Si data sit potestas absolvendi ab omni censura tam à Jure quàm ab homine lata, *Henric. Avila* & alii putant extendi ad censuram per hominem etiam specialiter latam: sed valde probabiliter contradicunt *Vasq. Hurt. Bauny* apud *Krimer* n. 2043. quia credibile non est tali generali concessione permitti turbationem auctoritatis Judicium: Itaque intelligetur tantum censura ab homine generaliter lata, quando enim vagè fertur nemine designato, æquiparatur censuræ Juris, *Laym. Bauny, Krim.* n. 2044.

§. 8. Quamvis Episcopus facultatem concedat absolvendi à peccatis sibi reservatis, hoc ipso non dat facultatem absolvendi ab annexis censuris, licèt id facere censeatur Papa, nam Episcopi sæpe reservant censuram datâ potestate in peccatum, *Dicast.* n. 230. *Chapeaville* suprâ.

§. 9. *Trid. sess. 24. c. 6. De Reform.* concedit Episcopis amplam facultatem his verbis: *Liceat Episcopis in irregularitatibus omnibus & suspensionibus ex delicto occulto provenientes, excepta eâ, quæ oritur ex homicidio voluntario, & exceptis aliis deductis ad fornicationem contentiosam, dispensare: & in quibuscumque casibus occultis etiam Sedi Apostolicæ reservatis, delinquentes quoscumque sibi subditos, in diocesi sua per seipos aut*

Vicarium ad id specialiter deputandum, in foro conscientie gratis absolvere, impositâ poenitentia salutari. Idem & in heresis crimine in eodem foro conscientie est tantum, non eorum Vicariis, sit permissum. Et hanc potestatem (exceptâ illâ, quæ est ad hæresin) possunt Episcopi, & secundum dicta n. 25. Sedes vacans, delegare, cum sit Ordinaria, Less. in Aucar. V. Absolutio, casu 10.

136. §. 10. Inter subditos, quos ita absolvere potest Episcopus habentur vagi, quia possunt se quoad hoc subdicere, uti & illi fiunt subditi, qui animo per majorem anni partem permanenti acquisiverunt quasi domicilium, uti ex consuetudine Ecclesiæ & benignâ interpretatione mentis Pontificiæ colligunt *Suar. Bon. Sanch. Garz. Barb. Dicast. n. 90. & iterum 463.* Quod si tamen peregrinetur aliquis vel transeunter sit in aliena diocesi, adhuc potest absolvi ab Episcopo hujus loci, si censura erat lata à Jure vel ab homine generaliter, neque fuerit reservata: si tamen esset lata ab homine nominatim, non posset, nisi ab eo non posset adiri proprius Episcopus, ita cum aliis *Dicast. n. 464.* Ab irregularitate non potest hos absolvere, uti dicitur postea.

137. §. 11. Nuntius Apostolicus non potest absolvere censuratos ab inferioribus prælatis, nisi causa per appellationem sit ad ipsum delata, ut cum aliis tradit *Castrop. d. 1. pu. 11. §. 4. n. 7.* que Archi-Episcopus potest absolvere à censuris subditos Episcoporum inferiorum, nisi actus fuerit, aut censurati appellent ad Archi-Episcopum, aut inferiores Episcopi malitiosè negent absolutionem suis subditis, *Sanch. Barb. Castrop. Sayr. Pignat. t. 8. c. 128. Dicast. d. 3. n. 77. & iterum à n. 444.* Quod si Abbas vel alius inferior

Episcopo ferat censuram in diœcesanum Episcopo-
 etiam Abbati subditum, *Decius, Covarr. & alii*
 dicunt similiter Episcopum non posse absolvere,
 et contra *Henriq. & alii cum Dicast. n. 451.* dicunt
 debere quidem requirere censurantem, ut ejus
 auctoritatem seruet, absolutè tamen posse ab-
 solvere, quia nullo Jure sunt exempti à potesta-
 te Episcopi, ut in multis eximuntur subditi Epi-
 scoporum inferiorum à potestate Archi-Episco-
 pi. Consuetudo tamen habet in aliquibus locis,
 teste *Castrop. n. 6.* ut Episcopi non possint relaxa-
 re censuras ab Archi-Diaconis latis.

§. 12. Religiosos non exemptos absolvere 138.
 possunt à censura soli Episcopi, *Dicast. n. 560.*
 Exemptos absolvere non possunt nisi consen-
 tientibus Prælati, *Dicast. n. 91. & iterum 135.*
 Similiter quamvis in Bulla cœnæ negetur om-
 nibus etiam Episcopis potestas absolvendi à cen-
 suris in ea Bulla positis, attamen non ideo dero-
 gatur facultati Episcopis data à *Trid.*, ut absol-
 vere possint ab occultis, & quando Papa adiri
 non potest, quia lex posterior non censetur dero-
 gare statuto alicujus Concilii, nisi expressam de
 eo faciat mentionem, ita cum aliis *Dicast. d. 3. à*
n. 130. contra plurimos alios. In casu autem ne-
 cessitatis, quando adiri non potest nec Papa, nec
 Nuntius Apostolicus, nec Episcopus, absolvere
 posse Parochum putant *Henriq. & Dicast. n. 203.*

§. 13. Episcopus non obstante *Trid.* potest 139.
 absolvere subditum suum extra diœcesin suam
 existentem, item potest ipse extra diœcesin exi-
 stens absolvere subditum in diœcesi existentem,
 hæc enim absolutio est actus jurisdictionis vo-
 luntariæ & non contentiosæ, ita cum aliis *Dicast.*
d. 3. n. 125.

Bbb 5

§. 14.

r.
ii
ix

III

140. §. 14. Si Titius diœcesanus Colonienſis in diœceſi Trevirenſi exiſtens inciderit in cenſuram à Jure vel ab homine latam generaliter, & non reſervatam, poteſt abſolvi ab hoc Epifcopo Colonienſi: ſi autem in diœceſi Trevirenſi lata fuiſſet ab homine nominatim in Titium, Titius huc reverſus non poſſet ab hoc Epifcopo abſolvi, ſed à ſolo cenſurante vel alio de ejus licentia, ita cum aliis *Dicaſt. diſp. 3. n. 460.* Quòd ſi Titius Colonia civis fuiſſet hìc per ſententiam generalem cenſuratus, & deſerto hìc domicilio aliud acquireret Treviris, poſſet abſolvi à Trevirenſi, quamvis cenſura Colonia reſervata eſſet Epifcopo: è contrà ſi Colonia cenſuratus fuiſſet per ſententiam particularem huic Epifcopo reſervatam, deberet à Colonienſi abſolvi, quia cum cauſa ſit incepta Colonia, ad hunc eſt conſummatio, *Suar. Cõn. Laym. Delb. c. 11. dub. 6.*

141. §. 15. Potestas abſolvendi à cenſuris, v. occultis, aut quando Papa adiri non poteſt, quæ à *Trid. n. 135.* relato datur Epifcopis, ſecundum *Suar. Bonac.* & alios non cenſetur data Abbatibus & aliis habentibus jurisdictionem Epifcopalem, quia hæc ſpecialiter conceditur Epifcopis, quorum etiam induſtria ad hoc videtur eligi. E contra *Sanch.* & alii cum *Dicaſt. d. 3. à n. 63.* dicunt etiam extendi ad illos, etiam pro hæreſi, quia eſt aliquod attributum jurisdictioni Epifcopali, quam etiam habent ejuſmodi Abbates & Prælati: quamvis autem *Rodrig.* dicat hanc poteſtatem ex vi *Trid.* cenſeri datam Superioribus regularibus, eò quòd etiam hi reſpectu ſuorum ſubditorum habeant poteſtatem quaſi Epifcopalem, uti cum aliis multis docet *Sanch. l. 8. de Mat.*

n. 9. tamen probabilius est oppositum cum
 Dicast. n. 71. quia videtur iis tantum concedi, qui
 habent dicecesin, cum Trid. dicat, in dicecesi sua,
 Superiores autem regulares non habent dicece-
 ses, & ita declaravit Congreg. Cardin. apud Bar-
 los. De officio Episcopi p. 2. alleg. 39. n. 18. Pu-
 tant tamen ipsi cum Dicast. n. 72. habere illam
 potestatem ex vi alicujus Brevis dati à Pio V. sed
 id latè confutat Mendo, diff. 1. q. 4. Non posse
 autem absolvere sæculares ab excommunicatione
 ob hæresin occultam constat ex prop. 4. ab
 Alex. VII. damnata, quæ sic habet: Prælati reli-
 giosi possunt in foro conscientia absolvere quoscunque sæ-
 culares ab hæresi occulta, & ab excommunicatione pro-
 pteream incurfa.

§. 16. In Comp. privil. V. Absolutio, §. 1. re- 142.
 fertur Paulum III. per Bullam dedisse Societati
 JESU facultatem absolvendi à quibuscunque
 peccatis etiam Sedi Apostolicæ reservatis, & à
 quibuscunque sententiis, censuris & pœnis ec-
 clesiasticis ex illis resultantibus, iis exceptis, quæ
 in Bulla cœnæ continentur: Et in fine additur:
 Hec facultas communicatur omnibus Confessariis à Su-
 perioribus deputatis, & ab Ordinario loci juxta formam
 Conc. Trid. sess. 23. c. 15. De reform. approbatis, præter-
 quam respectu excommunicatorum generaliter ab homi-
 ne, quos Superiores tantum, & ii, qui ab eis specialem
 licentiam obtinuerint, poterunt absolvere: excommuni-
 catos autem nominatim ab homine, & illos Regulares,
 qui licentiam non habuerint extra suum Ordinem confi-
 renti, ne Superiores quidem absolvent. Admoneantur
 autem penitentes absolutionem à censuris, quam à No-
 stris obtinuerint, nihil sibi prodesse in foro externo.

§. 17. Si quis Romam ire non possit pro pe- 143.
 tenda absolutione à censura Pontifici reservata,
 possit

r.
 ii
 ix
 III

possit tamen commodè eò scribere vel absolutionem per procuratorem aut Confessarium obtinere, *Henriq. & Dicast.* d. 3. n. 57. dicunt non esse obligationem ad scribendum vel ad petendum per alium, sed in eo casu posse Episcopum absolvere, ut in simili casu potest absolvere à peccato reservato, secundum dicta l. 6. p. 1. n. 1697. & cum *Sanch. & aliis* docet *Castrop.* tr. 4. d. 4. pu. 3. §. 5. n. 7. quia mens censurantis vel reservantis videtur esse, ut delinquens, si possit, ipsemet adeat & seipsum personaliter sistat, alioquin censetur esse impotens adire, neque enim videtur obligare ad periculum manifestandi suum delictum alteri, quod periculum est in scriptione, quæ ex natura sua est aliquid publicum. E contra tamen *Bonac.* dicit teneri per literas vel per procuratorem vel Confessarium petere, hoc enim medium est ordinarium & facile, imò minus difficile, quam si personaliter adire deberet, atque ita etiam habet praxis, ut fiat, certumque est ita fieri in impedimentis Matrimonii, ergo & in censuris, nisi alia ratio excuset: neque est periculum manifestandi delictum, quia vel jam notorium est, vel taceri potest persona substituto alio nomine. Quod si Papa adiri non posset, nec de se posset absolvere Episcopus, attamen in his partibus adesset Nuntius Apostolicus potens absolvere, secundum dicta l. 6. p. 2. n. 1624. hic deberet adiri, *Sanch. Aversa, Dicast.* n. 59. contra *Henriq. & Avilan.* Notant autem *Bonac. & Pignat.* tom. 1. conf. 98. quando aliquis dicitur debere saltem alium mittere, vel per alium se sistere Romæ pro absolutione obtinenda, satis esse, si alteri Romæ existenti demandet, ut nomine suo se sistat vel absolutionem petat.

- §. 18. Si delictum fit in uno loco notorium, 144.
 eodem modo non fit deductum ad forum contentio-
 sum, vel quando deductum fuit, si probari
 non potuerit, tenent multi posse veluti occul-
 tum absolvi in alio loco, ubi in ratione delicti
 saltem non est notorium, nec putatur notitia eò
 brevi ventura, quia quamvis simpliciter dici
 possit notorium, & notitia ad alia loca absolu-
 te deferri possit, uti argumentantur *Suar. & Cas-
 trop.* d. 6. p. 7. n. 13. tamen si putetur eò non
 deferenda brevi, verè & simpliciter dicitur oc-
 cultum hoc loco, ergo hoc loco absolvi potest
 ab Episcopo, *Sanch. Avila, Dicast.* d. 3. n. 96. 106.
 107. V. dicenda n. 187. Attamen etiam vide di-
 cta l. 6. p. 3. n. 951. Quandonam autem ali-
 quod delictum censerì debeat occultum vel
 publicum aut deductum ad forum contentio-
 sum, dixi l. 6. p. 2. à n. 1656. & p. 3. à n. 869.
- §. 19. Si duo idem delictum commiserint, 145.
 & unus tantum vocetur ad iudicium, delictum
 respectu alterius censetur non esse deductum ad
 forum contentiosum, unde absolvi potest ab E-
 piscopo, ita cum aliis *Dicast.* n. 109.
- §. 20. Si delictum jam in foro contentioso fit 146.
 probatum & punitum, *Suar. Gutt. Bon. Barb. &
 alii* dicunt censuram reservatam, illi delicto
 annexam non posse tolli ab Episcopo, quia quod
 in foro est probatum, censetur publicum, &
 idem in simili de irregularitate docet *Castrop.* d.
 6. pu. 7. n. 13. sed *Sanch.* aliique cum *Dicast.* n.
 112. dicunt posse tolli, quia quamvis delictum
 jam non tantum fit adductum ad forum con-
 tentiosum sed etiam publicum, tamen cessat
 causa reservationis, quæ fuit, ut in delictis
 publicis & deductis ad forum contentiosum ex
 præ-

1.
ii
ix
iiii

prætextu absolutionis Episcopalis non impedi-
retur satisfactio publica, ergo si hæc præcesserit,
reservatio censuræ cessat.

147. §. 21. Probabile est cum *Sanch. & Dicast. n. 82.*
quod Episcopus possit etiam Vicario suo com-
mittere absolutionem excommunicationis ob
hæresin contractæ, *Trident.* enim dicens Episco-
pis & non eorum Vicariis hoc esse permissum,
sic intelligi potest, quod Vicariis non sit com-
mittenda potestas generalis ad omnes casus oc-
currentes, bene tamen specialis & ad casus par-
ticulares, quoties occurrunt.

148. §. 22. Quamvis in censura addatur, quod
nemo præter Papam possit ab ea absolvere, nisi
in articulo mortis, tamen probabilius est contra
Silvestrum adhuc posse absolvere Episcopum in
casibus, quibus non potest adiri Papa, qui ces-
setur id prohibere pro casu, quo ipse potest ab-
solvitur, ita cum aliis *Dicast. n. 60.* Notatque etiam
Sperell. decis. 115. si Papa sciens aliquem esse
censuratum conferat ei Ordinem vel Béné-
dictum, censi absolvere vel cum eo dispensare
non item Episcopum, si nullam causæ cogniti-
onem præmiserit, quia Papa potest, Episcopus
non potest absolvere vel dispensare, si non præ-
mittat causæ cognitionem.

149. §. 23. Si eadem censura sit Papæ & Episcopi
reservata, sublatâ per Jubilæum reservatio
Papæ, etiam tollitur reservatio Episcopi, ut
dixi l. 6. p. 2. n. 1451. talis enim est consuetudo
& sensus communis fidelium. Putant etiam
aliique cum *Dicast. d. 3. n. 233.* quando cum
Papa concedit facultatem absolvendi ab omni-
bus peccatis & censuris reservatis etiam
Apostolicæ, vi illius posse etiam absolvi reser-

Episcopo; quia per Tò *etiam*, videtur significare Papa se comprehendere velle omnes alias ab inferioribus latus: sed oppositum est tenendum, secundum dicta l. 6. p. 2. n. 1628.

§. 24. Papam mortuo nemo potest absolvere à 150. censura Papæ reservata, nisi Congregatio Cardinalium, vel cui Papa antè, vel Congregatio nunc commiserit: mortuo autem Episcopo absolvere potest à censura Episcopo reservata Capitulum, seu Capituli Vicarius, vel cui hi vel Episcopus commiserit, *Dicast.* n. 41. 42. & 51.

§. 25. Si quis in Sacramento Pœnitentiæ defectu doloris v. g. invalido absolutus sit à censura, hæc absolutio est valida, potest enim conferri sine absolutione à peccato, neque opus est fieri in confessione, *Dicast.* d. 3. n. 302. addens tamen n. 418. si potestas absolvendi à censuris sit commissa ex intentione, ut peccator prius absolva- tur à peccatis, uti fit in Jubilæis, non fore absolutum à censura, nisi prius fuerit deletum peccatum, intendit enim Papa, ut obtineant remissionem peccatorum, & sic obtineant Indulgentias.

§. 26. Si absolutio sit obtenta ex falsa causa, 152. *Glossa & S. Antoninus* absolute dicunt esse nullam, quia mens absolventis erat tollere censuram, si causa subsisteret: validam esse dicunt *Covarr.* & alii quamvis causa fuerit in se falsa, dummodo sit juridicè probata tanquam vera, tum enim in foro externo habetur pro vera: *Garz.* & alii dicunt esse validam, si ab Episcopo vel alio inferiori obtineretur, non autem si à Papa vel ejus delegato: *S. Thom.* & alii cum *Dicast.* n. 514. probabilius dicunt tum tantum fore validam, si absolvens intendat absolvere non obstante falsâ cau-

r.
ii
ix
iiii

causâ, ita ut adhuc absolveret, quamvis falsam esse sciret, quod tamen præsumi non debet, *Cap. Strop. d. 1. pu. n. §. 3. n. 8. Krimer n. 1846.*

153. §. 27. Absolutio extorta metu gravi iniuste eum in finem incusso, est invalida, *Cap. un. De iis, quæ vi, in 6. Krim. n. 1848.*

154. §. 28. Absolutus in foro interno à censura, si non fuerit nominatim excommunicatus, non tenetur se gerere tanquam censuratum, præsertim si constet ita esse absolutum, quia illa absolutio valet ad omnia præterquam in iudicio, ubi illis movetur, *Less. in Auct. v. Absolutio, cas. 8. Krim. supra.*

155.

DUBIUM VI.

Quomodo danda sit absolutio à censura.

Resp. Id statuendum esse ex natura, tum censure, tum cuiusvis absolutionis: Ex qua circa absolvendi modum resolves,

I. Ex natura rei non requiruntur certa verba, sed sufficiunt ea signa, quibus apertè significetur absolutio impendi: In foro tamen externo communiter servanda est forma cuiusque Episcopatus. In foro autem conscientie hæc ferè est in usu: *Ego te absolvo à vinculo, v. g. excommunicationis, suspensionis, &c. quam incurristi propter NN. (talem causam) & (si sit excommunicatus) restituo te Sacramentis Ecclesie & communioni fidelium, aut (si sit suspensus) executioni tuorum Ordinum, vel officiorum, vel Beneficiorum, in nomine Patris &c.* In publica autem ac solenni absolutione præmittitur Psalmus Miserere, & ad singulos versus poenitentis humeri denudati leviter percutiuntur, (nisi ex justa causa talis ceremonia videatur omittenda, præsertim in foemina)